



**МОДЕЛ, ПОВИШАВАЩ МОТИВАЦИЯТА НА РОДИТЕЛИТЕ ЗА  
УЧАСТИЕ В ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В  
ДЕТСКАТА ГРАДИНА**

**Димитрина Стоянова Павлова**

Детска градина „Славейче“, гр. Бургас

**AN INCREASING PARENTS' MOTIVATION MODEL FOR  
PARTICIPATION IN THE PEDAGOGICAL INTERACTION IN THE  
KINDERGARTEN**

**Dimitrina Stoyanova Pavlova**

„Slaveyche” Kindergarten, city of Burgas

**Abstract:** *Attracting parents to the teachers' side is not a simple and naturally occurring process. It is a mixture of well-considered and correctly structured activities of the kindergarten to include the parents' community to the pedagogical activities. This does not usually happen easily and without any problems. A large number of methods are necessary to increase the overall motivation of the parents. Motivated parents are those who are willing to participate and assist in the daily routine in the kindergarten group. They are those people who cooperate not only for their child but also for the whole group and the kindergarten as an institution.*

**Keywords:** *model, motivation, parents, pedagogical interaction*

Доказана през годините работеща практика е детската градина и семейството да работят заедно, да си съдействат и споделят опит и знания, защото „детската градина дава възможности за социална и интелектуална стимулация и експериментиране, които съвременното семейство не може да предостави..., но основната част на живота на детето е от емоционален и семеен порядък“ [1].

Добре мотивираните родители с готовност и отговорно участват в живота на детската градина, разбирайки значимостта на своето включване, както за развитието на своето дете, така и за останалите деца. От своя страна, учителите, които са професионално подготвени и притежават редица положителни личностни качества, са осъзнали нуждата от мотивирани, добре възпитани, разбиращи и толерантни родители, които изхождайки от любовта към децата си, стъпвайки на доверието към детската градина и педагозите като нейни представители, са готови да приемат като своя кауза подпомагането на учебно – възпитателния процес, който има за цел да изгради у децата личностни качества, развиващи физическото и нравственото им израстване.

В масовия случай, мотивацията не е изначално присъща за всеки, а се нуждае да бъде стимулирана. Процесът по повишаване на мотивацията е дълъг, понякога трудно случващ се. Но веднъж проявила се, мотивацията става мощна движеща сила. Мотивираните семейства са готови да участват в учебно – възпитателни процес, да бъдат полезни и да го подпомагат. Те осъзнават ролята си и разбират, че всичко, което правят е в частност за тяхното дете, но и като цяло за всички деца от групата.



Мотивираните родители и учители имат обща цел „да осигурят социално – нравствено и индивидуално – личностно развитие на малкото дете“ [2]. Осъзнали са, че за благо на младата личност е нужно да се работи в сътрудничество, което „да създаде среда, благоприятна за стимулиране и насочване на индивидуалното и социално развитие; среда, която е нормална за радостен, щастлив и обогатяващ детето, родителите и учителите живот“, среда и сътрудничество, основаващи се на любовта към детето, целяща добруването и израстването му като личност [3].

Съзнателното търсене и придобитият опит в сферата на педагогическото образование довеждат до извода, че родителите са мощна сила, която трябва да бъде привлечена на страната на учителите, за да се подобри работата на педагога, за да бъдат децата уверени в своите възможности, а родителите им спокойни и отнасящи се с доверие към детската градина като институция и към нейните представители. Следвайки идеята за приобщаване на родителите към дейностите в предучилищното образование е направен опит да бъде приложен моделът „Заедно с децата“, с който се цели повишаването на мотивацията на родителската общност за ефективно включване в педагогическото взаимодействие в детската градина.

### ЗАЕДНО С ДЕЦАТА

Модел за повишаване мотивацията за включване на родителската общност в педагогическото взаимодействие в детската градина

Обект на изследването са родителите на деца на възраст от 3 до 7 години, посещаващи детска градина.

Предмет на изследването е родителската мотивация за участие в дейностите в детската градина.

Хипотезата, формулирайки я, гласи, че силно мотивираните родители с готовност и отговорно участват в живота на детската градина, разбирайки значимостта на своето включване, както за развитието на своето дете, така и за останалите деца.

Очакваният принос при интегрирането на модела е по-скоро практикоприложен, защото педагогическата практика се нуждае от подобен род изследвания и анализи, които да подпомогнат работата на педагозите, да дадат модели – реално приложими, които всеки да може да използва в практиката си, пречупени, през различното педагогическо виждане и различните потребности, и изхождайки от индивидуалните потребности на децата и общите такива на детската група.

Най-общо, моделът „Заедно с децата“ представлява съвкупност от дейности – прецизирани, добре структурирани и лесно приложими във всяко едно детско заведение. Моделът не е пряко зависим от специално организирана материална среда, а се прилага според наличните възможности. Важното тук е че, дейностите не са епизодични и хаотично изпълнявани, а следват своята логическа последователност, като реално са организирани за децата, но по начин, който да увлича и родителите. Непрекъснато се акцентира на връзката между личната ангажираност на родителите (мотивацията) и личното, а не формално отношение от страна на институцията детска градина (в лицето на учителите) към техните деца. Работи се по теми, съобразно възрастовата група на децата, като всички планирани дейности са тематични.

Като пример служат следните тематични дейности:



- първа възрастова група се провеждат дейности, свързани с адаптацията на децата в детската група;
- втора възрастова група – дейности, свързани със здравето на децата, здравословното хранене, спорта и игрите на открито;
- трета възрастова група – Дейности, свързани с опознаване на природата – екологични инициативи, трудови дни и др.;
- четвърта възрастова група – Дейности, свързани с опознаването на родната страна, родното място и градът, в който живеем.

Необходимо е самите инициативи да са внимателно формулирани, имайки предвид, че родителите предпочитат такива с творческа и екологична насоченост (арт работилници, ателиета за кулинарни дейности, дейности по засаждане на цветя, и дървета). Интерес проявяват и към дейностите по обновяване на материалната база, интериора и екстериора в детското заведение чрез доброволчески труд. Масово предпочитани са екскурзиите и излетите сред природата, както и посещения на забележителности.

С ограничен интерес от страна на родителската общност през последните години са повечето мероприятия от типа на традиционните родителски срещи, лекции, беседи и всякакъв вид дейности от типа на „Училище за родители“, „В помощ на родителя“, „Как да...?“, „Добър родител ли съм“. Това е така, защото в подобен род инициативи общуването на практика се случва повече като монолог от страна на учителя и пасивно слушане от страна на родителя. Липсва взаимодействието, интеракцията, а и самото внушение на инициативите като вид поучаване и даване на готови съвети и начини за поведение, които са теоретично издържани, но често неприложими на практика, не се харесва от никого.

Критериите и показателите за ефективност на интегрирания модел са:

- Критерий 1 Посещаемост на организиранияте дейности
  - Показател 1 – Ниска посещаемост
  - Показател 2 – Средна посещаемост
  - Показател 3 – Висока (масова) посещаемост
- Критерий 2 Родителски интерес
  - Показател 1 – Минимален (никакъв) интерес
  - Показател 2 - Интерес до степен личен, отнасящ се само за своето дете
  - Показател 3 - Интерес, насочен към своето дете, но и групата и детската градина, като цяло
- Критерий 3 Конфликтност между участниците в педагогическото взаимодействие (родители и учители)
  - Показател 1 – Наличие на конфликт
  - Показател 2 – Липса на конфликт
- Критерий 4 Съгласуваност в работата в екип
  - Показател 1 – Наличие на съгласуваност
  - Показател 2 – Липса на съгласуваност
- Критерий 5 Активно включване в дейностите в детската градина
  - Показател 1 – Пасивно участие
  - Показател 2 - Участие само, ако е отправена лична молба от педагога към родителя
  - Показател 3 – Активно и ефективно участие



- Критерий 6 Инициативност от страна на родителите
  - Показател 1 – Не инициират дейности
  - Показател 2 – Инициират и организират дейности.

След прилагане на гореописания модел за взаимодействие с родителската общност се стигна до извода, че тъй като педагогическото взаимодействие в детската градина е от по-особен тип и тук наред с педагога и детето, роля играе и семейството, е необходимо активното включване на родителите, което да се случва реално, а не формално. Необходимо е педагози и родители да си сътрудничат на база взаимно уважение и приемане на различията.

Трудно за родителите, но все пак осъществимо, е преминаването от личния интерес (нашето дете) към интереса на групата и към цялото детско заведение. Все по-често родители се включват в мероприятия, насочени не само към празници и развлечения, но и към създаване на нещо значимо. Необходимо е семействата да усетят посланието, че наистина екипът на детското заведение държи на тяхното участие по всички възможни начини, че се съобразява с интересите и възможностите им и че са желани партньори във възпитателния процес, протичащ в детската градина. Активното включване на семейството е от полза за всички участници в сложното взаимодействие учител – дете – родител. Когато членовете на семейството посещават различни дейности в детската градина, участват или ръководят някои от тях, те развиват чувство за принадлежност към институцията и към нейните представители, научават повече за детското развитие, за другите деца, а от там и за своето. Опознават педагогическия екип и виждат реалната ситуация, в която той работи.

В заключение, активното и ефективно доверено партньорство между педагози и родители, в съвместната работа с децата, прави възможно осигуряването на благополучие на всички участници във възпитателно – образователния процес, от което губещи няма, а най-облагодетелствани, реализирани и щастливи са децата, което е и главната цел на предучилищното образование.

#### Литература

- [1] Остерийт, П., Въведение в детската психология, София, ЛИК 2007
- [2] Русинова, Г. Интерактивни подходи във взаимодействието между семейство и детска градина, сб. Седма национална конференция “Водим бъдещето за ръка“, Сливен, 2014
- [3] Попкочев, Т., Сътрудничество семейство – училище и качество на образованието, Благоевград, 2010

За контакт с автора:

Димитрина Павлова

e-mail: di.pavlova@abv.bg